

Dato: 25. april 2024

Aa grundejerforening- og beboerforening
Aahaven 5, Aa 5631 Ebberup
tlf. +45 27 20 37 63
Email: info@aa Grundejerforening.dk
Web: www.aa Grundejerforening.dk
CVR 38168827

Til Energistyrelsen

Via e-mail: open-door@ens.dk

Hørings svar til Lillebælt Syd Vindmøllepark” Journalnummeret: 2019-351

Aa Grundejer- og beboerforening har eksisteret siden siden 1994 og varetager interesser for 45 sommerhus- og 10 helårsbeboere i Aa Strand. Størstedelen af sommerhusene er 60+ år gamle og ligger indenfor strandbeskyttelseslinjen. Husene er indpasset i landskabet på en sådan måde, at de kun ses fra søsiden i form af en mindre klynge. Stedet er præget af særligt sammenhold og stedbundne værdier. Foreningens hovedinteresse er at beskytte det værdifulde natur- og landskab og de rekreative værdier i området, specielt strandområdet ”Feddet” der er natura 2000 område siden september 2018.

Næsten alle ejendomme i området vil blive berørt af de 11 møller på den foreslåede placering og overordnet mener foreningen ikke, at Miljø Konsekvens Rapporten (MKR) behandler miljø, natur- og landskabsværdier på Fyn siden grundigt nok.

Vi kommenterer på følgende områder, hvor vi mener, at vurderinger mangler, eller er mangelfuld i den foreliggende *Miljø Konsekvens Rapport*:

- Risiko for forøget kyst erosion og tilsanding af udløbet fra Aa å.....side 2
- Forøget risiko af ekstrem vandstande og oversvømmelser.....side 2
- Manglende vurdering af bilag IV-Arter: Flagermus.....side 3
- Visuel påvirkning af Aakrog bugt i de lyse timer.....side 4
- Lysforurening om natten.....side 4
- Respekt for naturbeskyttelse.....side 5
- Undersøgningstilladelse givet til 2 områder.....side 5

Vores konklusion af *Miljø Konsekvens Rapporten* for Lillebælt syd er at den, set fra Aa Grundejer- og beboerforeningens side, er mangelfuld. Konsortiet bag Lillebælt Syd har i rapporten vurderet, at der er en meget lille overordnet påvirkning af miljø og natur, mens forholdene på vores område på Fyn siden er næsten ikke blevet vurderet.

De mest markante mangler er, at der ikke er skabt vished om hvordan de 256m høje vindmøller påvirker kystområderne på Fyns side, specielt Aakrog bugt ved Aa og Brydegård, som er natura 2000 område og i forvejen i risikozonen for oversvømmelser og stormfloder.

Desuden er der ingen vished om påvirkning af fugle (bilag IV arter) og havdyr fra natura 2000 området der trækker igennem vindmølleområdet fra Fyns side.

Vi mener derfor at yderligere undersøgelser er nødvendige for at afklare disse risici for vores område og der bør undersøges, hvilke muligheder for afværgeforanstaltninger der findes for at beskytte naturen og mennesker i og i nærheden af natura 2000 områderne bedst muligt.

Risiko for forøget kyst erosion og tilsanding af udløbet fra Aa å

I Aakrog bugt observerer vi vejrets og bølgenes arbejde på kysten i form af grågrønt vand langt ud i Lillebælt under og efter vestlige vinde. Farven viser, at vandet indeholder sedimenter. Vi ved hvordan kraftige vestlige vinde sammen med regn allerede slider på kysterne og uheldigvis sender forurenede jord ud i Lillebælt. De klimatiske trends viser, at der kommer mere regn og stærkere vind fra sydvest og vest. Dette sætter i sig selv klinterne nord og syd for Aa under pres.

Vindmøller af den planlagte størrelse vil under kraftig vind øge turbulens. Det skaber mere friktion mellem luft og vand og dermed større og mere uregelmæssige bølger. Det giver mere erosion på hele kysten fra Helnæs til å udløbet af Aa, som derved kan sande mere pludseligt til.

Når det sker samtidig med kraftig nedbør, stiger vandstanden i hele Aa pga tilstrømmende ferskvand i Aa å og oversvømmer området og tit den gennemgående Å Strandvej og kloakkerne fyldes med regnvand. Eftersom åen ligger i Natura 2000 området, er der meget lidt vi kan gøre for at undgå tilsandinger. Eksempelvis tillader Kystinspektoratet ikke at der nedgraves et rør, som vil sikre at ferskvand kan strømme ud selv om udløbet er tilsandet. Alene pga. den klimatiske udvikling er Aa i forvejen udsat. En forstærkelse af dette som følge af Lillebælt Syd er derfor uønsket.

Risikoen for hændelser af denne karakter er ikke beskrevet i MKR og derfor heller ikke konsekvensvurderet selv om det drejer sig om en uhensigtsmæssig risiko for en miljøpåvirkning af natura 2000 området samt Lillebælt.

Forøget risiko af ekstrem vandstande og oversvømmelser

Det sydlige Lillebælt er eksponeret for stormflod i forbindelse med storm fra sydøst. Det skete 3 gange i 2023, hvor den 20 oktober faldt ud som en 100 års hændelse.

Området var uden strøm i 42 timer. For ca. 30% af ejendommene blev denne stormflod en alvorlig sag med store skader, for andre 30% af ejendommene var stormfloden tæt på at udvikle sig til store skader. De fleste andre oplevede oversvømmelser uden egentlige skader. Den erfaring har vist, at de fleste ejendomme ville blive påvirket negativt, hvis vandstanden ville være få cm højere eller bølgerne 5-10cm højere. Derfor må dette emne behandles med omhu.

Om en given hændelse takseres som en stormflod afhænger af, om der indtræffer en 20 års hændelse på de nærmeste målestationer. Det er for Aa's vedkommende Assens og Fynshav. Hvis de to stationer ikke viser en 20 års hændelse, vil et højvande i Aa og Brydegaard antagelig ikke blive anerkendt som stormflod med deraf følgende forsikringsmæssige konsekvenser for de lavliggende ejendomme og sommerhuse. **Derfor er vi bekymrede for en mulig lokalpåvirkning af vandstanden, som måske ikke kan ses på de nærmeste målestationer, der danner grundlaget for naturskaderådets afgørelse omkring stormflodsområdet geografiske udstrækning.**

De sommer forhold fra 2014 over et lille model område, der blev simuleret, er utilstrækkeligt grundlag til at vurdere om Lillebælt Syd vil få konsekvenser for vandstanden i det sydlige Lillebælt (Aakrog bugt), hvor der er sket en markant forøgelse af antallet af oversvømmelserne i de sidste 10 år. **Vi kan derfor ikke anerkende analysemetoden, fordi den ikke håndterer ekstrem vandstand, feedback fra møllerne på Lillebælt, vinterforhold, de kraftige stormfloder og heller ikke har bølge beregninger inkluderet.** Model områdets størrelse skal desuden forøges, fordi møllerne kan påvirke overfladestrøm på de ydre rande i det anvendte model grid. Alle faktorer må inkluderes og man skal udføre simulationer uden og med møller. Forskellen mellem disse er man nødt til at studere hele kysten rundt for at afklare vandstandsændringer under stormflod. Hvis det viser sig, at Lillebælt syd øger risikoen for stormflod, skal der udføres endnu et senarie, hvor møllerne bliver stoppet den 20. oktober 2023, da det vil modsvare en fremtidig mulig afværgeforanstaltning. Dvs møllerne stoppes, når der er optræk til stormflod fra SØ.

Aa er i det sammenhæng ikke det eneste eksponerede område overfor stormflod som følge af Lillebælt Syd. Det mest udsatte område formodes at være området syd for Haderslev.

Manglende vurdering af bilag IV-Arter: Flagermus

Alt videnskabeligt arbejde indikerer, at flagermus trækker SV til NØ om foråret og NØ til SV om efteråret. Hvis flagermus fra Aa efter hver sommerhalvår tager den direkte kurs mod SV og kommer af samme rute tilbage, betyder det at de flyver direkte igennem vindmølle området. Konsortiet har i den forbindelse målt utilstrækkeligt for at kunne vurdere de forhold.

I år 2024 kunne der i Aa konstateres flagermus allerede fra sidste uge af marts. Lillebælt syd konsortiet har derimod kun målt på land på Als senere på foråret i 2022 og i efteråret i 2017 og helt undladt at måle i selve vindmølle området.

I kombination med at man forsøger at argumentere direkte imod "state-of-the-art" viden omkring flagermus trækrets retning, så må man vurdere arbejdet som tendentiøst. Vi henviser i øvrigt til Energiklagenævnets afgørelse om flagermus trækket ved Aflandshage¹. Håndteringen af dette var et af tre punkter, som nævnet fandt fejlagtigt behandlet og derfor aflyste Energistyrelsens etableringstilladelse.

Den bebudede afværgeforanstaltning ved vindstyrker under 4m/s anser vi som en foranstaltning med udokumenteret virkning, fordi det meget vel kan tænkes, at flagermus flyver igennem området i stabil medvind på 6-7m/s. **En reduktion af flagermus bestanden, som er bilag IV arter, pga vindmøller, vil desuden komme til at påvirke antallet af insekter i Aa og dermed **ave negative konsekvenser for Aa og natura 2000 området. Vi anmoder derfor om at konsekvensen for vores område bliver konkret undersøgt.****

---

1 Kilde: <https://ekn.naevneneshus.dk/afgoerelse/6da10270-a7b7-41b6-9838-9f3047a54a4b>

Visuel påvirkning af Aakrog bugt i de lyse timer

At visualisere 11 vindmøller, som når op i 256m, er en vanskelig opgave, som vi mener er ikke løst i MKR på en brugbar måde. Der mangler visualiseringer, som afspejler forskellige timer i døgnet, forskellige årstider, mm., for at man kan vurdere påvirkninger af de værdifulde kystlandskaber ved Åkrog bugt, som i dag har en yderst begrænset bebyggelse, der ikke forstyrrer naturoplevelsen.

Tilkørselsvejene til og fra Aa og Helnæs giver mulighed for et næsten uspoleret panorama blik over det sydlige Lillebælt og videre ind i den UNECSO udpegede Geopark i det Sydfynske Øhav. Landskabet har en bølgende karakter og det indrammes af klinter både på Helnæs i syd og af Sønderby klint i nord, som tilsammen danner Åkrog Bugt. Midt i dette findes Feddet, som er natura 2000 område med Fyns største klithede og store arealer med grågrøn klit². Derudover er der et meget stort sivområde, hvorigennem Aa å løber direkte forbi Vielandshøjen, en 16m høj langdysse fra Stenalderen³. **Udsigten over dette rige landskab er en stedbunden værdi og grunden til at en stor del af området er fredet.**

De visuelle forhold er i høj grad styret af hvordan Aakrog Bugt påvirkes af skydække, vindstyrke, vindretning, strømforhold og solens position og skaber mange forskellige visuelle højdepunkter.

Lysforurening om natten

Aa og Helnæs, som ligger i forlængelse af det sydfynske øhav, og er områder, hvor der ikke er lysforurening om natten. Området er ikke certificeret som fx. Møn, mens forholdene er sammenlignelige. Blinkende røde lys udgør på stedet en stærk påvirkning, fordi der ikke er andet end Helnæs og Nordborg fyr.

I respekt for menneskers og dyrenes sundhed⁴ skulle der undersøges, hvilke afværgeforanstaltninger der findes og spørgsmålet om denne ændring kunne give en fortrængning af visse arter på natura 2000 området også blive undersøgt. Det er dokumenteret⁴ at visse arter føler sig generet af så kraftige røde blink så tæt på med resultat af de forlader deres habitater.

Redegørelsen skal derfor genvurderes og afværgeforanstaltninger undersøges set ud fra Fyns siden, specielt Åkrog bugt.

---

2 Natura 2000 basisanalyse 2022-2027 for Maden på Helnæs og havet vest for:
<https://mst.dk/media/dqjjz5ju/n124-revideret-basisanalyse-2022-27-maden-paa-helnaes.pdf>

3 Kilde: <http://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Lokalitet/4936/>

4 Kilde: <https://lysforurening.dk/morke-observationssteder/> og
<https://www.lightpollutionmap.info/#zoom=10.88&lat=55.2018&lon=9.9330>

Respekt for naturbeskyttelse

Aa Grundejer- og beboerforenings medlemmers sommer- og helårs huse er næsten alle placeret indenfor standbeskyttelseslinjen og er derfor i vid udstrækning begrænset mht. byggetilladelser i forhold til denne.

I kombination med at området er natura 2000 har man stærkt begrænsede muligheder for at beskytte ejendomme i Aa og Brydegård området mod oversvømmelser og stormflod.

I fald vindparken bliver opstillet, undrer grundejerforeningen sig over, at vores medlemmer vil være underlagt stramme naturhensyn mht. klimasikring, medens der bliver givet tilladelser til et stort byggeri, som sandsynligvis indirekte øger risikoen for oversvømmelser i Aa. Vi savner derfor undersøgelser, som vurderer mulige påvirkninger og forslag til afværgeforanstaltninger for Aa strand.

Undersøgningstilladelse givet til 2 områder

Aa grundejerforening forstår ikke, hvorfor konsortiet, som har haft undersøgelsestilladelse for både Lillebælt Nord og Syd, valgte ikke at undersøge Lillebælt Nord. Området er beliggende i længere afstand fra natura 2000 områderne. Når ønsket netop har været at bygge meget store vind møller i år 2029 fremfor mindre møller i 2022-2023, fremstår Lillebælt Nord, som et mere egnet område, hvis man ser på trækruter af fugle og flagermus, vind resurse, større afstand til grundtvand og vandstands-påvirkning.